

Hoevelaken

De kern Hoevelaken, van oudsher een dorp, is ontstaan door ontginning van een veen- en moerasgebied. In 1132 gaf Andreas, de 25e bisschop van Utrecht aan Remvard, Otward, Hemelric en Heribert het onbebouwde land Hoevelaken tot een erfelijk goed in eigendom. De eeuwen door is Hoevelaken eigendom geweest van de diverse "Heren van Hoevelaken".

De hiervoor genoemde ontginning, in 1132 vermoedelijk ter hoogte van het Horstpad begonnen, leidde na een aantal jaren tot de 2e ontginningsbasis, de huidige dorpsstraten. Vervolgens werd de Veenwal als nieuwe basis gekozen.

Het is niet bekend waarom juist de 2e ontginning de voornaamste slagader van Hoevelaken werd. Wellicht hebben bodemgesteldheid, hoogteligging en bereikbaarheid van Amersfoort daarbij een beslissende rol gespeeld. Het Hoevelakense land had een uitsluitend agrarische bevolking welke qua voorzieningen volledig was georiënteerd op Amersfoort.

De grote boerenhofsteden lagen hoofdzakelijk bij de tweede ontginningsbasis, toen de Dorpsweg geheten. Deze Dorpsweg werd omstreeks 1800 in opdracht van Napoleon voorzien van een verharding. Als "rijksweg" vormde hij in die tijd een verbinding van Apeldoorn via Amersfoort met Amsterdam en Utrecht. De weg vormde met twee rijen kastanjabomen en aan de noordkant een brede ontwateringssloot met vele rustieke bruggetjes een landelijk aanzicht. Een uitgesproken dorpskern was niet aanwezig.

In 1937 werd door het toenemende autoverkeer de autoweg kruispunt Hoevelaken/Terschuur aangelegd. Dit was een eerste aanzet voor de huidige A1. Hierdoor werd Hoevelaken de functie van ader voor het doorgaande verkeer ontnomen. Na 1950 maakte Hoevelaken een explosieve groei door. In deze periode werden het gemeentehuis (1954), het Groene Kruisgebouw (1954) en het winkelcentrum "De Wiekslag" (1967) gebouwd. Zo ontstond het centrum zoals dit momenteel nog bestaat.

De laatste jaren is er veel veranderd in Hoevelaken. Aan de noord-oostkant is de nieuwbouwwijk Meerveld gebouwd en aan de westelijke kant wordt de laatste hand gelegd aan de nieuwbouwwijk Middelaar. Vlak bij het centrum is woonzorgcomplex "De Stoutenborgh" voor senioren gerealiseerd. Ook de bedrijvigheid is toegenomen. Aan de zuidkant direct aan de A1 wordt bedrijventerrein Horstbeek ontwikkeld. Onder andere wordt daar een nieuwe brandweerkazerne gebouwd.

Een belangrijke verandering voor Hoevelaken was natuurlijk ook de fusie met de gemeente Nijkerk. Deze fusie ging in op 1 januari 2000. Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de herinrichting van het centrum van Hoevelaken. Op een voor de gemeente Nijkerk nieuwe manier, is via een interactief proces een keuze gemaakt voor een nieuwe inrichting van het centrumgebied. Het gehele gebied is opnieuw bestraat en de beide pleinen zijn opnieuw ingericht worden. Hierdoor is het centrum van Hoevelaken nog gezelliger geworden en is het er aangenaam vertoeven.